

Betænkning

over forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familiefordelinger. (Ændring af børnetilskud og pristalsregulering, indførelse af en ungdomsydelse og ændret klageadgang).

(Afgivet af socialudvalget den 11. juni 1975).

Udvalget, der har behandlet lovforslaget i en række møder, har haft samråd med socialministeren, der tillige skriftligt har besvaret en række spørgsmål fra udvalget.

Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, sygeplejerske Gretha J. Hansen, Herning, og Samtaleudvalget for de private skoler har rettet mundtlig og/eller skriftlig henvendelse til udvalget.

Udvalget har sideløbende behandlet forslag til lov om ungdomsydelse (af Jacob Sørensen m. fl.) (F. 170), idet en sådan ydelse indgår i lovforslaget om ændring af børnetilskudsloven.

Udvalget har været opmærksom på, at den foreslåede *indtægtsgraduering af almindeligt, forhøjet og ekstra børnetilskud* er ret administrationskrævende og derfor sammen med ungdomsydelsen — formentlig i forholdet 1:1 — må forventes at medføre merudgifter i så henseende af en størrelsesorden på 25-30 mill. kr. årlig, hvortil kommer en engangsudgift til etablering af ordningerne, som skønnes at være af en størrelsesorden på 4 mill. kr.

Socialministeren har over for udvalget oplyst, at den tilsigtede besparelse på 175 mill. kr. på årsbasis, som ved lovforslaget fremkommer ved indtægtsreguleringen af børnetilskud til børn i alderen 0-15 år i forbindelse med bortfald af almindeligt, forhøjet og ekstra børnetilskud til 16-17-årige, tillige ville kunne opnås ved at gennemføre en generel nedsættelse af satserne for det almindelige og for det forhøjede børnetilskud.

Denne nedsættelse ville, såfremt man undlader at gennemføre ovennævnte indtægtsregulering, andrage ca. 150 kr. om året svarende til en nedsættelse på 9 til 6 pct. På denne baggrund har udvalget overvejet, om en sådan løsning ikke bør foretrækkes i stedet for den foreslåede, der som anført er be hæftet med administrative vanskeligheder.

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af socialistisk folkepartis og Danmarks kommunistiske partis medlemmer af udvalget) har anset ensartet (lineær) formindskelse af de nævnte børnetilskuds størrelse for den mest hensigtsmæssige løsning.

Et *mindretal inden for flertallet* (socialdemokratiets, det radikale venstres og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) har stillet eller været medforslagsstillere til ændringsforslag nr. 2, 5, 8 og 9, tiltrådt af socialministeren, hvorefter denne form for reduktion tages i anvendelse.

Et *andet mindretal inden for flertallet* (venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) finder, at større besparelser end de således foreslåede er fornødne, og er derfor ikke medforslagsstillere.

Et *tredje mindretal inden for flertallet* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) har stillet ændringsforslag nr. 3 og 6, hvorefter ensartet (lineær) formindskelse anvendes for gruppen 0-18 år, da dette mindretal ikke øn-

sker, at de nævnte børnetilskudsformer skal falde væk for de 16-17-årige på baggrund af, at mindretallet ikke kan gå ind for en ungdomsydelse, således som det fremgår af det nedenfor nævnte ændringsforslag, hvorefter denne del af lovforslaget udgår.

Udvalget har endvidere drøftet *ungdomsydelsen*, herunder dennes maksimale størrelse og indtægtsgraduering.

Et *mindretal* (socialdemokratiets, det radikale venstres og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) finder, at denne bør ydes med indtil 7.000 kr. årlig pr. barn, og henviser herved til bemærkningerne til det pågældende ændringsforslag 12, hvori der er redegjort for besparelsen på dette punkt i forhold til lovforslaget og dennes anvendelse.

Et *andet mindretal* (venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) finder, at maksimum bør være 6.000 kr., og har herom stillet ændringsforslag nr. 13.

Et *tredje mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) finder som anført ikke grundlag for indførelse af en ungdomsydelse, idet mindretallet ikke foreslår de 16-17-årige frataget ovennævnte børnetilskud, og har derfor stillet ændringsforslag nr. 10 om, at denne ydelse udgår af lovforslaget.

Et *fjerde mindretal* (socialistisk folkeparti og Danmarks kommunistiske partis medlemmer af udvalget) henviser til udtalelsen nedenfor.

I tilslutning til den som lovens § 6, stk. 2, foreslåede bestemmelse, hvoraf fremgår, at *gradueringen af ungdomsydelsen* finder sted på grundlag af husstandsindkomsten, må det anses for særdeles påkrævet, at kommunerne vejledes bedst muligt. Det henstilles derfor til socialministeren i forbindelse med lovens ikrafttræden at udsende et cirkulære, hvori der nærmere redegøres for principperne for indtægts- og behovsvurderingen.

Blandt de spørgsmål, udvalget i øvrigt har drøftet, kan nævnes den som lovens § 8, stk. 1, foreslåede bestemmelse, hvorefter det sociale udvalg (magistraten) fastsætter, for hvilken periode udbetaling sker, og *til hvem udbetalingen skal ske*. På baggrund af, at det

i ovennævnte lovforslag nr. 170 er foreslået, at udbetaling finder sted til forældremyndighedens indehaver, dog med adgang for det sociale udvalg (magistraten) til at bestemme, at udbetaling sker til barnet eller en anden person, har udvalget haft samråd med socialministeren om, hvorledes bestemmelsen mest hensigtsmæssigt kan udformes.

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) har herefter stillet nedenstående ændringsforslag nr. 15, tiltrådt af socialministeren, hvorefter bestemmelsen får en formulering svarende til den sidstnævnte, idet ministeren samtidig har givet tilsagn om i et cirkulære at redegøre for, i hvilke situationer der bør træffes beslutning om udbetaling til en anden end forældremyndighedens indehaver.

Herefter indstiller et *mindretal* (socialdemokratiets, det radikale venstres og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet, af et flertal, af udvalget og af socialministeren stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) kan ikke medvirke til lovforslagets endelige vedtagelse.

Et *tredje mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet, af udvalget og af socialministeren under nr. 20, 21, 28 og 30 stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* (socialistisk folkeparti og Danmarks kommunistiske partis medlemmer af udvalget) har med dybeste beklagelse konstateret, at de angiveligt nødvendige samfundsmæssige besparelser skal ramme samfundets børn og unge oven i købet i en for befolkningen økonomisk vanskelig tid.

Mindretallet havde været villig til at overveje en beskæring af børnetilskuddene på de højeste indtægter under forudsætning af, at dette kunne være sket ud fra en beregning, der lagde bruttoindtægten til grund, forstået som den skattepligtige indkomst, hvortil er lagt bl. a.

a) foretagne afskrivninger på bygninger,

- b) foretagne afskrivninger på driftsmidler og skibe ud over 15 pct.,
- c) fradragne repræsentationsudgifter,
- d) fradragne udgifter til livsforsikringer (kapitalforsikringer og livrente) og opsparingsordninger samt
- e) fradragne private renteudgifter.

Dette har regeringen afvist som umuigt, hvorfor mindretallet ikke kan medvirke til nedskæring i børnetilskuddene.

Mindretallet kan heller ikke medvirke til, at børnetilskuddet inddrages for de 16-17-årige, idet netop denne børnegruppe som en given ting er udgiftkrævende for forældrene.

Mindretallet foreslår derfor, at børnetilskuddet for denne aldersgruppe bevares. Under hensyn til den beklagelige forringelse af statens uddannelsesstøtte kan mindretallet derimod tilslutte sig, at der som supplement til børnetilskuddet til de 16-17-årige udbetales en særlig ungdomsydelse, der sammen med børnetilskuddet maksimalt andrager 8.000 kr.

Mindretallet må samtidig i overensstemmelse med tidligere politiske afgørelser vende sig mod forringelse af børnetilskuddenes pristalsregulering samt kræve, at afgørelsen om udbetaling af ungdomsydelsen kan indankes såvel til amtsankenævn som ankestyrelse.

Udgiftsfordelingen må i øvrigt antages at hvile på et forkert beregningsgrundlag, da fordelingen ikke udelukkende kan vurderes ud fra antallet af 16-17-årige, men også ud fra sociale, økonomiske og geografiske forhold.

Ændringsforslag.

Af et *mindretal* (Erlendsson (FP), Jørgen Junior (FP), Maisted (FP), Kristine Heltberg (SF) og Hanne Reintoft (DKP)):

Til § 1.

1) *Nr. 1* udgår.

Af et *mindretal* (Albertsen (S), Svend Andersen (Bornh.s a.) (S), Inge Fischer Møller (S), Winnie Russell (S), Tastesen (S), Edele Kruchow (RV) og Inge Krogh (Kr.F)), tiltrådt af *socialministeren*:

2) *Nr. 2* affattes således:

„2. § 2, *stk. 1*, affattes således:

„Almindeligt børnetilskud udgør 1.568 kr. årlig for hvert barn.““

Underændringsforslag til ændringsforslag nr. 2.

Af et *mindretal* (Erlendsson (FP), Jørgen Junior (FP) og Maisted (FP)):

3) I den ved ændringsforslaget som § 2, *stk. 1*, foreslåede bestemmelse ændres „1.568 kr.“ til: „1.495 kr.“.

Af et *mindretal* (Kristine Heltberg (SF) og Hanne Reintoft (DKP)):

4) I den under *nr. 2* som § 2, *stk. 1*, foreslåede bestemmelse udgår 2. *pkt.*

Af *mindretallet* under *nr. 2*, tiltrådt af *socialministeren*:

5) *Nr. 3* affattes således:

„3. § 2, *stk. 2*, indledes således:

„Forhøjet børnetilskud udgør 2.364 kr. årlig for hvert barn. Forhøjet børnetilskud ydes i stedet for almindeligt børnetilskud.““

Underændringsforslag til ændringsforslag nr. 5.

Af *mindretallet* under *nr. 3*:

6) I den ved ændringsforslaget som § 2, *indledningen til stk. 2*, foreslåede bestemmelse ændres „2.364 kr.“ til: „2.291 kr.“.

Af *mindretallet* under *nr. 4*:

7) I den under *nr. 3* som § 2, *indledningen til stk. 2*, foreslåede bestemmelse udgår 2. *pkt.*

Af *udvalget*, tiltrådt af *socialministeren*:

8) *Nr. 4* affattes således:

„4. I § 3 ændres „1.228 kr.“ til: „1.804 kr.““

9) Nr. 5 udgår.

Af *mindretallet under nr. 3:*

10) Nr. 8 udgår.

Af *mindretallet under nr. 4:*

11) I den under nr. 8 foreslåede § 5 indsættes efter „kan der“: „ud over børnetilskud“.

Af *mindretallet under nr. 2*, tiltrådt af *socialministeren*:

12) Den under nr. 8 som § 6, stk. 1, foreslåede bestemmelse affattes således:

„Ungdomsydelsen kan udgøre indtil 7.000 kr. årlig for hvert barn.“

Underændringsforslag
til ændringsforslag nr. 12.

Af et *mindretal* (Jacob Sørensen (V), Peter Holst (V), Bertel Haarder (V), Anna Dorith Skriver (V) og Karen Thurø Hansen (KF)):

13) I den ved ændringsforslaget foreslåede bestemmelse ændres „7.000 kr.“ til: „6.000 kr.“.

Af *mindretallet under nr. 4:*

14) I den under nr. 8 som § 6, stk. 1, foreslåede bestemmelse indsættes efter „ungdomsydelsen“: „alene eller sammen med børnetilskud“.

Af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Erlendsson (FP), Jørgen Junior (FP) og Maisted (FP)), tiltrådt af *socialministeren*:

15) Den under nr. 8 foreslåede § 8, stk. 1, affattes således:

„Ungdomsydelsen udbetales til en af forældrene, som har forældremyndigheden. Det sociale udvalg (magistraten) kan dog bestemme, at ungdomsydelsen udbetales til barnet eller en anden person. Det sociale udvalg (magistraten) fastsætter, for hvilken periode udbetaling sker.“

Af *socialministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

16) Efter nr. 8 indsættes som nyt nummer:

„01. I overskriften til kapitel 4 tilføjes: „og 2.““

Af *mindretallet under nr. 3:*

17) I den under nr. 9 som § 11, stk. 1, indledningen, udgår „og ungdomsydelse efter kapitel 2“. (2 steder).

Af *mindretallet under nr. 4:*

18) Til den under nr. 14 som § 32, stk. 2, foreslåede bestemmelse føjes til *1. pkt.*: „hvis afgørelser kan indbringes for den sociale ankestyrelse.“

19) I den under nr. 15 som § 32, stk. 2 a, foreslåede bestemmelse udgår *sidste punktum*.

Af *socialministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Kristine Heltberg (SF) og Hanne Reintoft (DKP)):

20) I den under nr. 15 som § 32, stk. 2 a, foreslåede bestemmelse affattes sidste pkt. således:

„De af de kommunale myndigheder i København og Frederiksberg truffne afgørelser efter kapitel 2 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.“

21) Efter nr. 16 indsættes som nyt nummer:

„02. I § 32, stk. 4, tilføjes: „bortset fra afgørelser efter kapitel 2.““

Af *mindretallet under nr. 3:*

22) Nr. 17 udgår.

Af *mindretallet under nr. 4:*

23) Nr. 21 udgår.

Af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Jacob Sørensen (V), Peter Holst, (V) Bertel Haarder (V), Anna Dorith Skriver (V) og Karen Thurø Hansen (KF)), tiltrådt af *socialministeren*:

24) Nr. 22 udgår.

Af mindretallet under nr. 3:

25) Nr. 23 udgår.

Af flertallet under nr. 24, tiltrådt af socialministeren:

26) I nr. 23 ændres „stk. 3“ to steder til: „stk. 2“, og „stk. 4“ ændres til: „stk. 3“.

Ny paragraf.

Af mindretallet under nr. 3:

27) Efter § 1 indsættes:

„§ 01.

Til børn født efter den 26. april 1976 ydes ikke almindeligt børnetilskud.“

Af socialministeren, tiltrådt af udvalget:

28) Efter § 1 indsættes:

„§ 02.

I lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten, jfr. lovbekendtgørelse nr. 572 af 29. november 1974, foretages følgende ændring:

„§ 7, litra p, affattes således:

„Børnetilskud og ungdomsydelsen efter loven om børnetilskud og andre familieydelse.““

Af mindretallet under nr. 2, tiltrådt af socialministeren:

Til § 2.

29) Paragraffen affattes således:

„§ 2.

§ 1, nr. 1, nr. 7, nr. 8, nr. 9, nr. 10, nr. 16, nr. 18, nr. 19, nr. 21, nr. 23, og § 2 træder i kraft den 1. juli 1975, § 1, nr. 2, nr. 3, nr. 4, nr. 5, nr. 6, nr. 11, nr. 12, nr. 14, nr. 15, 2. punktum, nr. 17 og nr. 22, træder i kraft den 1. oktober 1975, og § 1, nr. 13, nr. 15, 1. punktum, og nr. 20, træder i kraft den 1. april 1976.“

Af socialministeren, tiltrådt af udvalget:

Til lovforslagets titel.

30) Titlen affattes således:

„Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familieydelse og om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formue-

skat til staten. (Ændring af børnetilskud og pristalsregulering, indførelse af en ungdomsydelse og ændret klageadgang).“

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Ved ændringsforslaget opretholdes almindeligt, forhøjet og ekstra børnetilskud til 16- og 17-årige.

Til nr. 2, 5, 8 og 9.

Efter forslagene udtages bestemmelserne om en indtægtsgraduering af almindeligt, forhøjet og ekstra børnetilskud, og i stedet foretages en nedsættelse af almindeligt og forhøjet børnetilskud med 148 kr. årlig. I øvrigt ændres satserne som følge af, at reguleringspristallet fra 1. oktober 1975 er fastsat til 100.

Til nr. 3 og 6.

Ved ændringsforslagene foreslås som ovenfor en nedsættelse af det almindelige og af det forhøjede børnetilskud, men udregnet under hensyntagen til, at nedsættelsen fordeles på gruppen 0-18 år, jfr. det i tekstaftsnittet anførte. Det bemærkes endvidere navnlig, at mindretallet har foretaget sine beregninger ud fra besparelser ifølge den vedtagne finanslov i modsætning til regeringens forslag, der ikke gennemfører de besparelser, der er vedtaget i finansloven.

Til nr. 4 og 7.

Ved ændringsforslaget udgår indtægtsreguleringen af det almindelige og det forhøjede børnetilskud, som opretholdes uden nedsættelser.

Til nr. 10.

Der stilles forslag om, at ungdomsydelsen udgår.

Til nr. 11.

Ændringsforslaget åbner adgang til, at ungdomsydelsen kan udbetales ved siden af børnetilskud, hvilket må anses for nødvendigt på baggrund af, at uddannelsesstøtten er bortfaldet for de 16- og 17-årige.

Til nr. 12.

Under henvisning til forhandlingen i socialudvalget skal der ved loven gennemføres en besparelse på yderligere 23 mill. kr. Dette vil nedsætte det beløb, som efter lovforslagets § 36, stk. 2, skal stilles til rådighed for landets kommuner til ungdomsydelsen.

Til nr. 13.

Ungdomsydelsens maksimum bør fastsættes til 6.000 kr. under hensyn til, at den nødvendige stramning af de offentlige udgifter medfører, at der kun kan stilles 172 mill. kr. til rådighed til dette formål.

Til nr. 14.

Som følge af, at der bør kunne ydes såvel børnetilskud som ungdomsydelse til samme person, jfr. ændringsforslag nr. 11, findes det nødvendigt at fastsætte, at disse ydelser tilsammen højst kan andrage ungdomsydelsens maksimumsbeløb.

Det bemærkes, at mindretallet har undladt at stille visse konsekvensændringsforslag, bl. a. til § 2. Disse ændringsforslag vil om fornødent blive udarbejdet til 3. behandling.

Til nr. 15.

Det foreslås, at bestemmelsen om, til hvem ungdomsydelsen kan udbetales, ændres, således at det som almindelig regel fastsættes, at ydelsen udbetales til en af forældrene, som har forældremyndigheden, idet det dog samtidig foreslås, at de sociale udvalg (magistraten) kan bestemme, at ydelsen kan udbetales til barnet eller til en anden person.

Til nr. 16.

Ændringen er redaktionel.

Til nr. 17.

Ændringsforslaget, der er redaktionelt, er en følge af ændringsforslag nr. 10.

Det bemærkes, at mindretallet har undladt at stille visse konsekvensændringsforslag, bl. a. til § 2. Disse ændringsforslag vil om fornødent blive udarbejdet til 3. behandling.

Til nr. 18.

Det foreslås, at ankebegrænsningen udgår af lovforslaget, således at anke stadig kan finde sted til en højere og højeste instans.

Til nr. 19.

Ved ændringsforslaget åbnes ankemulighed, jfr. det af *mindretallet under nr. 4* stillede ændringsforslag nr. 18.

Til nr. 20 og 21.

Ændringerne er redaktionelle og er en følge af, at bestemmelserne om et amtsankesnæv først skal træde i kraft den 1. oktober 1975.

Til nr. 22.

Ved ændringsforslaget, der er en følge af ændringsforslag nr. 10, udgår en nærmere bestemmelse om udbetalingen af ungdomsydelsen.

Til nr. 23.

Ved ændringsforslaget udgår bestemmelserne om forringet pristalsregulering af almindeligt, forhøjet og ekstra børnetilskud.

Til nr. 24.

Ændringen er en følge af, at bestemmelserne om indtægtsregulering af børnetilskud udgår, jfr. ændringsforslagene nr. 2, 5, 8 og 9.

Til nr. 25.

Ved ændringsforslaget, der er en følge af ændringsforslag nr. 10, udgår reguleringsbestemmelsen bl. a. vedr. ungdomsydelsens størrelse.

Til nr. 26.

Ændringerne er redaktionelle og en følge af, at nr. 22 udgår, jfr. ændringsforslag nr. 24.

Til nr. 27.

Ved ændringsforslaget bestemmes, at der ikke skal ydes almindeligt børnetilskud til børn, som fødes 10 måneder efter lovens ikrafttræden.

Til nr. 28.

Ungdomsydelsen skal ikke være skatte-

pligtig indkomst, og bestemmelse herom foreslås indsat her som en ændring af ligningsloven.

Til nr. 29.

Ændringerne i ikrafttrædelsesbestemmel-

sen er en følge af, at amtsankenævnene først skal oprettes pr. 1. oktober 1975.

Til nr. 30.

Ændringsforslaget er redaktionelt.

Jacob Sørensen (V).

Peter Holst (V).

Bertel Haarder (V).

Anna Dorith Skriver (V).

Erlendsson (FP),
næstformand.

Jørgen Junior (FP).

Maisted (FP).

Inge Krogh (KrF).

Albertsen (S).

Svend Andersen (Bornh.s a.) (S).

Inge Fischer Møller (S).

Winnie Russell (S).

Tastesen (S),
formand.

Edele Kruchow (RV).

Kristine Helberg (SF).

Hanne Reintoft (DKP).

Karen Thurøe Hansen (KF).